

Meld. St. 14 (2023-2024) Nasjonal transportplan 2025-2036

Spørsmål 145:

Ber om et anslag for hvilke merkostnader som vil påføres utbyggingsprosjekter med krav om utslippsfrie anleggsplasser?

Svar:

I NTP 2025-2036 er det varslet at regjeringen vil vurdere om det i utredningen av et forbud mot salg av anleggsmaskiner med forbrenningsmotor fra 2035 også kan settes mål eller stilles krav til anleggsplassene.

I sine leveranser til NTP oppga både Bane NOR og Nye Veier at det ikke finnes tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for å kunne vurdere merkostnader ved å ta i bruk nullutslippsmaskiner på anleggsplasser. Statens vegvesen har imidlertid gitt grove anslag for økningen i total kostnader i sine anleggsprosjekter. Anslagene er et øyeblikksbilde fra våren/sommeren 2023 og er ventet å endre seg. Merkostnaden vil variere fra prosjekt til prosjekt og er svært avhengig av tidspunkt for gjennomføring. Analysene så langt tyder på at merkostnader ved en 100 pst. utslippsfri anleggsplass pr. 2023 kan utgjøre 3-7 pst. av total entreprisekostnad. Anslaget tar utgangspunkt i merkostnader på entreprisekostnaden for bruk av elektriske anleggsmaskiner. Her er det forutsatt Enova-støtte om lag på dagens nivå for en stor del av anleggsmaskinene.

Et ev. mål eller krav til anleggsplasser må operasjonaliseres slik at det blir treffsikkert med tanke på å redusere utslipp fra anleggsplassene. Dette innebærer en vurdering om hva det skal stilles krav til/mål om, for eksempel om det er maskinbruken eller andelen maskiner i bruk. For transportvirksomhetene er det behov for tilstrekkelig fleksibilitet i et slikt mål/krav som gjør at det er mulig å gjennomføre de store anskaffelsene.

Et eventuelt mål/krav for utslippsfrie anleggsplasser må ses i sammenheng med tre oppdrag som Klima- og miljødepartementet har gitt til Miljødirektoratet, Statens vegvesen mfl. Et av disse oppdragene går ut på å utrede krav om nullutslipp og fossilfrie bygge- og anleggsplasser i offentlige anskaffelser og skal etter planen leveres denne våren.